

HOE STAAT HET MET DE DUURZAME INZETBAARHEID?

Jonge klarenenquête 2024

Denise van Beekveld

Jetty Ipema

Hannah Smid

De afgelopen jaren hebben de resultaten van de jonge klarenenquêtes de uitdagende positie van startende radiologen op de arbeidsmarkt getoond. Volgens de huidige stand van zaken lijkt een positieve trend te zijn ingezet, maar er is nog winst te behalen. Voor duurzame inzetbaarheid van deze generatie is het van belang om aandacht te houden voor de werk-privébalans en de autonomie van de jonge klare.

Een groot deel van de jonge klaren werkt langdurig in tijdelijke contracten, met als gevolg onzekerheid en een negatief effect op de werk-privébalans. Voor sommigen betekent dit de overstap naar teleradiologie of het buitenland. Echter, juist nu de vraag naar diagnostische, interventie- en nucleaire radiologie steeds verder toeneemt, is het essentieel zoveel mogelijk radiologen aan boord te houden. Het thema 'duurzame inzetbaarheid' staat dan ook hoog op de agenda bij de NVvR. Factoren die hierbij een rol spelen zijn werk-privébalans, flexibiliteit en autonomie.

Respondenten

Waar in eerdere jaren radiologen tot vijf jaar na afronding van de opleiding werden geïncludeerd, is de doelgroep dit jaar eenmalig uitgebreid naar radiologen die tot zeven jaar geleden de opleiding hebben afgerond. Dit om in kaart te brengen hoe de arbeidsmarkt er direct na de eerste vijf jaar uitziet.

Tabel I. Totaal aantal gevolgde differentiaties en fellowships onder jonge klaren.

	Differentiatie		Fellowship	
	N	%	N	%
Geen	0	0%	27	13%
Abdomen	46	21%	40	20%
Cardio	1	0,5%	2	1%
Thorax	2	0,9%	5	2%
Cardiothoracaal	15	7%	9	4%
Interventie	30	14%	26	13%
Kinder	7	3%	5	2%
Mammo	26	12%	17	8%
Neuro/hoofd-hals	42	20%	33	16%
Musculoskeletaal	30	14%	22	11%
Nucleaire	15	7%	9	4%
Acute radiologie	0	0%	3	1%
Anders*	0	0%	7	3%
Totaal	214	100% (99,4%)	205	100% (98%)

* 5x fellowship gestart maar niet afgemaakt wegens overstap naar vaste baan, 1x forensische radiologie en 1x combinatie abdomen en MSK.

tussen januari 2019 en september 2024 hebben afgerond en momenteel lid zijn van de NVvR. Daarnaast zijn er 138 radiologen benaderd om de enquête in te

drie reminders. Ook is de enquête via de website van de NVvR en sociale media onder de aandacht gebracht.

243 inzendingen

Uiteindelijk zijn er 243 bruikbare inzendingen ontvangen, waarvan 183 van jonge klaren. De overige 60 inzendingen betroffen radiologen die de opleiding in 2017 en 2018 hebben afgerond (zie kader '2017 en 2018'). De respons onder de jonge klaren was 59%. De man-vrouw verhouding onder de jonge klaren was 55% versus 45% en de mediane leeftijd was 37 jaar. De jonge klaren uit 2023 hebben ►

'Jonge klaren zijn dit jaar over het algemeen iets positiever over de huidige baan'

Dit jaar zijn er in totaal 309 jonge klaren benaderd via e-mail. Deze jonge klaren betreffen radiologen die de opleiding

vullen die de opleiding in 2017 en 2018 hebben afgerond. De eerste e-mail is half september verstuurd. Daarna volgden

Figuur 1. Percentage vaste contracten onder jonge klaren. De verschillende percentages komen uit de enquête van dat betreffende jaar.

de enquête het vaakst ingevuld (18,9%). In de overige jaren lag het percentage tussen de 9,1% en 16%. De meeste reacties kwamen van jonge klaren werkzaam in de opleidingsregio Amsterdam

als radioloog in het buitenland, is 1,6% werkloos en heeft niemand een ander beroep gekozen. Van de radiologen in Nederland heeft 64% een vaste aanstelling en 36% een tijdelijke aanstelling (zie figuur 1).

‘Inmiddels heeft 48% van de jonge klaren met een tijdelijk contract zicht op een vast contract, waar dit een jaar eerder nog 32% was’

(22,4%). Hierbij zijn de oorspronkelijke opleidingsregio's AMC en VUmc samen genomen vanwege de recente fusie. Daarna kwamen de meeste reacties uit regio Utrecht met 16,9%, gevolgd door de regio Zuidwest-Nederland met 15,8%. De meeste jonge klaren volgden de opleiding grotendeels perifeer (50,8%) en iets minder grotendeels academisch (45,4%). Een klein percentage van 3,8% voltooide de opleiding evenredig verdeeld tussen de periferie en academie.

Differentiaties en fellowships

In tabel 1 zijn de gevolgde differentiaties weergegeven. Alle jonge klaren hebben een differentiatie gedaan. Van de 183 jonge klaren hebben er 31 (17%) een tweede differentiatie gedaan. De meest voorkomende combinatie is mammariadiologie en musculoskeletale radiologie; dit betreft 11 jonge klaren (6%). De volgende meest gekozen combinatie is neuroradiologie en mammariadiologie door 8 jonge klaren (4%).

Huidige aanstellingen

Van de 183 jonge klaren is 94,5% werkzaam als radioloog in Nederland en 3,8%

Tijdelijke aanstelling

Van de jonge klaren die momenteel een tijdelijke aanstelling hebben in Nederland ($n = 62$), doet 71% een fellowship en 21% werkt als chef de clinique. Eén persoon werkt als waarnemer om daarna in een maatschap in te stromen en één als teleradioloog. Eén radioloog werkt met een tijdelijke aanstelling als teleradioloog in het buitenland. Deze persoon wordt meegenomen in de alinea buitenland. Voor 35% van de jonge klaren is dit het tweede, derde of meer dan derde tijdelijke contract. Dit is minder dan vorig jaar, toen betrof dit 52%. Onder de jonge klaren die één fellowship hebben gevolgd ($n = 160$) was dit in 91% van de gevallen gewenst. Een tweede fellowship is onder de jonge klaren ($n = 32$) nog maar in 56% van de gevallen gewenst. In totaal is 77% werkzaam in het gewenste aandachtsgebied. 8% kon daar geen werk vinden, terwijl 15% bewust voor een ander aandachtsgebied heeft gekozen. Van de in totaal 62 jonge klaren in Nederland heeft 48% zicht op een vast contract. Dit is meer dan een jaar eerder; dit percentage was toen 32%.

Werkbeleving

Tevredenheid met de huidige baan en de werk-privébalans is uitgevraagd met behulp van een vijfpuntsschaal, waarbij 1 zeer ontevreden en 5 zeer tevreden is. Jonge klaren zijn over het algemeen tevreden met de huidige baan; 90% geeft een score 4 of 5, 8% geeft een score 3 en 2% geeft een score 2. De score 1 is niet gegeven. Vorig jaar lag deze verdeling net wat anders; 83% gaf toen een score 4 of 5, 14% gaf een score 3 en 4% gaf een score 1 of 2. Dit jaar zijn jonge klaren dus over het algemeen iets positiever over de huidige baan.

Werk-privébalans

Wat betreft werk-privébalans ligt de score lager; een score 4 of 5 door 70% van alle jonge klaren, score 3 door 24% en score 2 door 6%. Uitgesplitst naar tijdelijke versus vaste contracten is de verdeling als volgt: 64% versus 74% een

Vaste aanstelling

In totaal zijn er 173 jonge klaren met een contract in Nederland, van wie 111 (64%) een vast contract hebben. De jonge klaren met een contract in het buitenland zijn hier niet in meegenomen. 72% van de jonge klaren met een vast contract heeft dit uiterlijk 2 jaar na het afronden van de opleiding verkregen. Dit is conform de resultaten van 2023 (73%, tabel II). Uiteindelijk is 96% van de jonge klaren werkzaam in het eigen aandachtsgebied. Van de overige 4% ($n = 5$), hebben 2 jonge klaren de overstap naar een ander aandachtsgebied gemaakt omdat zij geen werk konden vinden in hun eigen aandachtsgebied en 3 op eigen wens.

Tabel II. Hoeveel tijd tot aan een vaste aanstelling.

	2024		2023		2022	
	N	%	N	%	N	%
0 tot 1 jaar	36	(33%)	30	(31%)	39	(44%)
1 tot 2 jaar	43	(39%)	40	(42%)	28	(31%)
2 tot 3 jaar	20	(18%)	20	(21%)	15	(17%)
> 3 jaar	11	(10%)	6	(6%)	7	(8%)
Totaal	110*	(100%)	96	(100%)	89	(100%)

* 1x jonge klare buiten beschouwing gelaten, teleradioloog die geen periode heeft ingevuld.

2017 en 2018

In deze enquête is de doelgroep eenmalig uitgebreid naar radiologen die tot 7 jaar geleden de opleiding hebben afgerond. In totaal heeft een groep van 60 respondenten deze enquête ingevuld, 30 per jaar (respons 34,5%). Van de respondenten is 55% man en 45% vrouw. De meeste reacties van respondenten kwamen uit de opleidingsregio Utrecht (22%), waarna de regio Amsterdam volgt met 20% en de regio Zuidwest-Nederland met 17%. De verhouding perifeer – academisch is meer verspreid dan bij de jonge klaren, namelijk 55% versus 38%.

De differentiatie musculoskeletaal is het meest gekozen (22%) onder de respondenten, waarna neuroradiologie volgt met 18% en abdomen volgt met 17%. In totaal is 93% werkzaam als radioloog in Nederland. Van de radiologen in Nederland heeft ook 93% een vast contract in Nederland, 2% werkt als zzp'er en 5% heeft een tijdelijk contract. 3% ($n = 2$) van de respondenten werkt als radioloog in het buitenland, beide met een vast contract. Dit was bij één op eigen wens en bij één vanwege de werk-privébalans. Beiden zouden niet liever in Nederland praktiserend radioloog willen zijn. 3% ($n = 2$) heeft voor een ander beroep gekozen, van wie één van de twee de ziekenhuiscultuur als reden gaf. Er is niemand werkloos. Van de respondenten met een vast contract in Nederland heeft 65% binnen twee jaar een vaste plek gevonden.

Uiteindelijk is 93% van de respondenten tevreden met de huidige baan en is 80% tevreden met de werk-privébalans.

score 4 of 5, 25% versus 23% een score 3, 11% versus 3% een score 2. Deze verdeling tussen tijdelijke en vaste contracten ligt dit jaar dicht bij elkaar, ten voordele van de jonge klaren met een tijdelijk contract.

In de enquête van vorig jaar was deze verdeling 51% versus 80% voor een score 4 of 5. Al met al is het percentage dat tevreden of zeer tevreden is met de werk-privébalans nagenoeg gelijk aan vorig jaar, alleen is de onderlinge verdeling tussen tijdelijke en vaste contracten dus dicht bij elkaar komen te liggen. De jonge klaren met een tijdelijk contract antwoorden meer tevreden en de jonge klaren met een vast contract antwoorden minder tevreden ten opzichte van vorig jaar.

Van de 62 jonge klaren met een tijdelijk contract overweegt 7% een ander beroep. 13% overweegt misschien een ander beroep. Redenen die hiervoor aangedragen worden zijn voornamelijk de lange zoektocht naar een vaste plek, een betere werk-privé balans met een jong gezin, regiogebondenheid en een overweging om naar het buitenland te verhuizen of voor de industrie te gaan werken. In de enquête van vorig jaar gaf 5% van de jonge klaren met een tijdelijk contract aan een ander beroep te overwegen en 27% misschien een ander beroep te overwegen.

Dienstbelasting

Van alle jonge klaren werkzaam als radioloog in Nederland doet 94% dienst. 36% van de jonge klaren met een tijdelijk contract geeft aan zowel voor- als achterwachtdienst te doen, terwijl 45% met een vast contract zowel voor- als

achterwachtdienst doet. Onder degenen met een vast contract zijn er meer jonge klaren die enkel achterwachtdienst doen, namelijk 21% ten opzichte van 9% met een tijdelijk contract. 54% van de jonge klaren met een tijdelijk contract doet enkel voorwacht, terwijl dit voor 35% van de personen met een vast contract geldt.

Buitenland

Van alle respondenten werken er 7 in het buitenland; 6 hiervan hebben een vast contract. Er werken 6 radiologen in hun aandachtsgebied en 1 heeft bewust voor een ander aandachtsgebied gekozen. Iedereen is tevreden met de huidige baan. Eén jonge klare werkt met een tijdelijk contract als teleradioloog in het buitenland. Voor 3 van hen was de reden van het vertrek naar het buitenland een gebrek aan vacatures; 4 zijn op eigen wens naar het buitenland gegaan. Twee zouden liever in Nederland praktiserend radioloog willen zijn mits zij dan een vaste aanstelling als radioloog zouden hebben.

Werkloosheid

Drie jonge klaren zijn momenteel werk-

loos, van wie er één ongewenst werkloos is vanwege onvoldoende passende vacatures. 92% van alle jonge klaren is nooit werkloos geweest. Van alle jonge klaren die ongewenst werkloos zijn geweest, was 89% ($n = 8$ van 9) dat maximaal zes maanden.

Ander beroep

Niemand van de jonge klaren heeft voor een ander beroep gekozen na het afronden van de opleiding. Hierbij dient wel de kanttekening te worden geplaatst dat men de enquête niet ontvangt na uitschrijven bij de NVvR.

Geïntegreerde opleiding

Aan jonge klaren die de differentiatie nucleaire geneeskunde, abdomen, cardiothoracaal of musculoskeletaal hebben gedaan, is gevraagd hoe zij de samenwerking tussen de radiologie en nucleaire beoordelen, hoe de verslagruimtes zijn ingericht en hoe de integratie van de vakgroepen is. Over het algemeen is het grootste gedeelte van de nucleaire differentianten tevreden over de samenwerkingen. Van de 14 jonge klaren wer- ▶

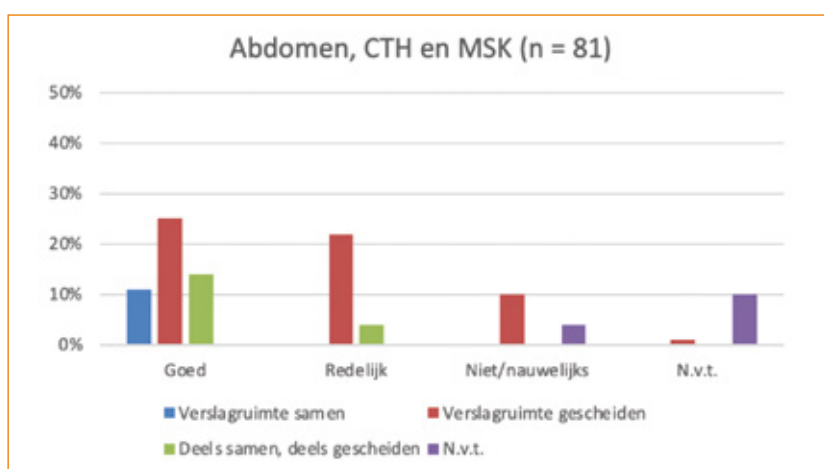
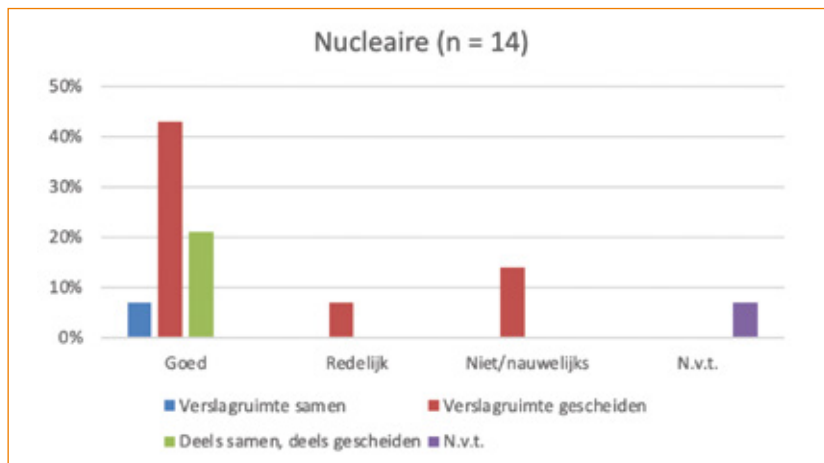
Tabel III. Aantal diensten per kwartaal, uitgesplitst tussen tijdelijk en vast contract (met 1 dienst wordt een periode van maximaal 24 uur bedoeld).

	Tijdelijk contract		Vast contract	
	N	%	N	%
1-5	6	11%	13	12%
6-10	28	53%	44	41%
11-15	15	28%	33	31%
16-20	3	6%	8	7%
> 20	1	2%	9	8%
Totaal	53*	100%	107^	101§

* 2 jonge klaren hebben geen specificatie gegeven voor het aantal diensten.

^ 1 jonge klare heeft geen specificatie gegeven voor het aantal diensten.

§ wegens tussentijds afronden van percentages totaal niet 100%.

Figuur 2. Beoordeling samenwerking tussen nucleaire en radiologie door differentianten nucleaire, ten opzichte van differentianten abdomen, cardiothoracaal en musculoskeletaal, uitgesplitst in samenstelling van de verslagruimtes.

ken er 3 enkel in een nucleaire vakgroep, van wie 1 de samenwerking goed vindt. De overige jonge klaren zijn lid van een geïntegreerde vakgroep of een vakgroep radiologie en zijn positiever over de onderlinge samenwerking.

Voor de differentianten abdomen, cardiothoracaal en musculoskeletaal is dit meer verdeeld. Over het algemeen wordt de samenwerking minder goed gescoord als de verslagruimtes niet volledig samen zijn ingericht. Differentianten abdomen, cardiothoracaal en musculoskeletaal zijn meer tevreden over de samenwerking als de vakgroepen geïntegreerd zijn namelijk 88% ten opzichte van gescheiden vakgroep 12%, zie *figuur 2*.

EPA's

De differentianten nucleaire geneeskunde met een vast contract kunnen de radiologische *Entrusted Professional Activities* (EPA's) allemaal ($n = 8$) in de praktijk brengen. Onder de nucleaire differentianten met een tijdelijk contract ($n = 6$) kunnen 4 jonge klaren de radiologische

EPA's in de praktijk brengen, 1 kan dit niet maar zou dit wel willen, en 1 kan dit deels maar zou dit liever meer doen. Deze 2 laatstgenoemde jonge klaren zijn lid van de vakgroep nucleaire. De andere 4 jonge klaren zijn lid van een geïntegreerde vakgroep of de vakgroep radiologie.

Van de differentianten abdomen-, cardiothoracaal en MSK met een vast contract ($n = 54$) brengt 39% de nucleaire EPA's in de praktijk. 22% doet dit niet, maar hoeft dit ook niet. 24% zou dit wel meer in de praktijk willen brengen. Van de differen-

tianten met een tijdelijk contract ($n = 27$) brengt 26% de nucleaire EPA's in de praktijk. 33% doet dit niet, maar heeft hier ook geen behoefte aan. 30% zou dit meer in de praktijk willen uitvoeren. Al met al is 93% van de nucleaire differentianten tevreden over het in de praktijk brengen van de radiologische EPA's, terwijl dit maar voor 61% geldt van de differentianten abdomen, cardiothoracaal en musculoskeletaal over de nucleaire EPA's.

Conclusie

Jonge klaren zijn over het algemeen tevreden over hun huidige baan, zowel degenen met een tijdelijk als degenen met een vast contract. Na een aantal jaren waarin de startende radioloog een lastige positie had op de arbeidsmarkt, lijkt het percentage vaste contracten onder respondenten toe te nemen (64%). Ook heeft inmiddels 48% van de jonge klaren met een tijdelijk contract zicht op een vast contract, waar dit een jaar eerder nog 32% was. Desondanks werkt ruim eenderde van de jonge klaren momenteel in een tweede, derde of meer dan derde tijdelijke contract en doet 44% van de jonge klaren met een tijdelijke aanstelling nog een ongewenst tweede fellowship.

Hoewel de werktevredenheid hoog is en verbeterd is onder de jonge klaren met een tijdelijk contract, is er met name onder de huidige generatie jonge radiologen met een tijdelijke aanstelling de wens tot een betere werk-privébalans. Nog steeds geeft 20% aan (misschien) een ander beroep te overwegen. De lange zoektocht naar een vaste plek en regiogebondenheid blijven hierbij een rol spelen. Ook is er op het gebied van samenwerking en in praktijk brengen van nucleaire EPA's nog winst te behalen.

Denise van Beekveld, Jetty Ipema en Hannah Smid
namens de Juniorsectie

Vul de jonge klarenenquête in

De respons onder de jonge klaren is dit jaar opgelopen tot 59%. Dank hiervoor! Graag willen we de jonge klaren vragen om de enquête elk jaar opnieuw in te vullen. Blijf het belang van het invullen van de enquête alstublieft ook mondeling verspreiden onder uw collega's. Kent u een jonge klare die geen lid (meer) is van de NVvR, bijvoorbeeld door de overstap naar een ander beroep of door vertrek naar het buitenland? Laat het ons weten via nvvr@radiologen.nl, zodat hij of zij opgenomen kan worden in de mailing.